

fejezzük ki magunkat: a nagyon is primitív emberben lelte jókedvét! Sznob tehát ez a lány nem volt, azt bebizonyította.

És szól immár hozzátok: ha én táncolhattam és gyönyörködtem, akkor kövessetek engem az Isten egyetlen útján, ahol sípok csőre rikoltoz, és szakadt borsózsákként veri a dob a jókedv, Burgosi érsek és Canterbury prímás. Ygraine vezeti a táncot, legyetek ti is a szerelmes Isten bacchánsai, párizsi egyetlen fehér doktorai és a Római Szent Kollégium tulipános kardináljai! fel a szoknyával, és táncoljatok! Angol király, add a bohócodnak az uralkodás almáját, hadd hajigálja a toronytetőkre, és gurigázza imagörnyedt boszorkányok hátán. Durham és Glasgow nehéz, kopaszodó püspökei, kígyófejű, hattyúnyakú, csikóhalhasú pásztorbotjaitokkal: verjétek kegyetlen mámorral a katedrálisok sakkáblaköveit, hogy a szobrok, lámpák és kolostorudvarok amúgy is páros oszlopai mind táncra kerekedjenek, és hintázzanak a mécsek és gyertyák, mint részeg velencei hajón a szétparittyázott lampionok – röpjülnék az okulárék és a harisnyakötők! Zsinati atyák és boszorkányégető esküdtszékek zsibbadt térdű tudorai, halljátok? Ygraine megértette a Bölcsesség Könyvét: az igazság szüreti mulatság, lányok, s apátok részeg taposása a teremtés fekete szőlőjében.

Kőríz Imre

AZ ELLENHERMELIN

Az élet, mint az ellenhermelin,
van is, meg nincs is.
Hiszen hát élet-e a perc, az óra?
Élet volna a hétfő és a kedd?
Vagy a május az élet, meg az ősz?
És akkor már ikrás és fekete
hókupacaival a télutó is,
meg az aranyát, mint egy zálogos,
reggel a kirakatba pakoló
nyár, az is élet?
Ez a rendszerváltás utáni, kalapálós,
fuvarozós ország is részt vesz benne?
Bennem is lobog? Viszont ami a
fazékban lobog, az csak húsleves?
Mennyi élet van? Minden élet egy?
Elkezdődik, és egyszer csak nem élet,
mert véget ér, és onnan már halál?
Vagy volna a halál után is élet,
csak éppenséggel, mint egy elveszett
ernyő, húszas, kés, már nem a miénk?
Több élet van? Vagy egyen osztozunk?
És tényleg van-e, vagy inkább csak az van,

hogy élünk, és a többi ráfogás?
Létezik-e az ellenhermelin,
amely a címertan – leánykori
nevén heraldika – szerint borítás,
a borításon belül: bundabőr,
akárcsak az evetbőr és a mál,
fekete alapon kis fehér tincsek?

ELSŐ JELENTÉS

Nem lehet, hogy hazaengedték, hogy „kiment”?
– kérdezte latinos műveltségére és a portapultra támaszkodva,
reménykedve, amiben nem lehet:
a főkönyvi listán a név mellé írt „exit”
első szótári jelentésében.
Nem, tényleg meghalt, mondta a portás,
és már jött is az orvos,
nyugtatólag és -kkel (kicsit nyeglén, mint ez a sor),
de a tét már az első kérdésnél eldőlt:
vihetik vissza a pizsamát a sportszatyorban.

Apám.

— — — — —

Ez zsarolás.
Végül is mi közünk van ehhez az egészhez,
illetve ennek az egésznek éppen az apaságához?
Biztos aranyhőrcsóggel is menne:
apró, megtöretett test a fűrészponton,
és akkor nem lenne az oktrojált őszinteségnek
ez a zsarnoki, gőgös, szegény gesztusa:
„apám”.

— — — — —

A keresztényeknek könnyű:
nekünk az Isten az apánk.
(A keresztényeknek nehéz:
nekünk az Isten az apánk.)

Ó, mi milliárdnyi kis Herkules!
Az isteni Laetitia Casta –
már ez is mennyi jót ígér,
pedig csak egy metafora.

— — — — —

Apánk – ellentétben anyánkkal – nem anyánk, akit
nem hanyagolunk el,
de nem is látogatunk rendszeresen.
Inkább csak váratlan esti razziákat csinálunk:
nem vette-e ki a fogát, haladt-e a meséskönyvben,
vagy megint csak bulvárlapokat olvasott?

Anyánk, a szó akárhány szótári jelentésében,
nem is érti ezt az egészet,
messziről, az élet másik végéről
megsimogatja a hajunkat,
és azt kérdi – mintegy a hajunktól –:
„Honnan a kutya seggéből szeded ezt a sok hülyeséget?”

• Fővárosi térzene •

„VOLT EGYSZER PESTEN EGY KABÁT...”

Molnár Ferenc filmszkeccse az Apolló moziban

A film- és színháztörténet évekig csak azt a rövid jelenetet ismerte Molnár Ferenc *GAZDAG EMBER KABÁTJA* című filmszkeccséből, amely *A MAGYAR NEMZETI SZÍNHÁZ MÚLTJA, JELENE ÉS JÖVŐJE* című, 1923 körül forgatott némafilmhez ragasztva maradt fenn. Magyar Bálint *A MAGYAR NÉMAFILM TÖRTÉNETE* című munkájában nem is tulajdonított nagyobb jelentőséget az Apolló Projekto-graph Részvénytársaság bemutatójának: nem ismerte ugyanis a mű szövegét, mely gépiratban olvasható az Országos Szé-

chenyi Könyvtár Színháztörténeti Tárában (MM 4636). (A példány a rendező betoldásait, húzásait is tartalmazza. Nehéz volt eldönteni, hogy mit vegyünk figyelembe; a gépiratot vagy a betoldásokat is, hiszen több helyen a gépíró figyelmenlensége miatt utólag került be a helyes mondat. Színházi szöveg esetén annak rekonstruálása a legfontosabb, hogy mi hangzott el a színpadon – ezért szinte minden utólagos bejegyzést tartalmaz a szöveg kiadása.)